

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Навчально-науковий інститут пожежної та техногенної безпеки
Кафедра права та менеджменту у сфері цивільного захисту

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ОК2.9 «Теорія та практика бізнес-планування»

1. Загальна інформація

Назва курсу	Теорія та практика бізнес-планування
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Спеціальність	073 «Менеджмент»
Освітньо-професійна програма	Управління проєктами
Рік навчання, семестр	1-й рік (1 семестр)
Мова викладання	українська
Викладач	Дубинецька Павлина Петрівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри права та менеджменту у сфері цивільного захисту
Контактний тел.	0978077354
E-mail:	p.dubynetska@ldubgd.edu.ua
Сторінка курсу в ВУ	http://virt.ldubgd.edu.ua/course/view.php?id=556
Консультації	Згідно розкладу консультацій кафедри права та менеджменту у сфері цивільного захисту. Також можливі он-лайн консультації через Skype, WhatsApp або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.

2. Анотація до курсу

Курс «Теорія та практика бізнес-планування» є обов'язковим компонентом освітньої програми «Управління проєктами». Навчальна дисципліна буде корисною здобувачам вищої освіти для усвідомлення сучасної методології та інструментарію бізнес-плану.

По завершенні вивчення курсу здобувачі вищої освіти зорієнтовані на освоєння написання бізнес-плану.

Перелік попередніх та супутніх і наступних освітніх компонентів

Попередні освітні компоненти	Супутні і наступні освітні компоненти
-	ОК 2.10 Управління ІТ-проєктами ОК 2.13 Управління проєктами розвитку організацій

3. Мета і завдання курсу

3.1. Метою дисципліни є розвиток у здобувачів вищої освіти сучасного управлінського мислення, формування систематизованого комплексу знань щодо методології розроблення перспективних планів підприємницької діяльності.

3.2. Завдання:

- навчити студентів здійсненню аналізу сучасних теоретичних підходів щодо процесу бізнес-планування підприємницької діяльності;
- розглянути обрuntuвання та визначення функцій та змісту процесу бізнес-планування діяльності;
- розглянути структури і технології розроблення типових бізнес-планів щодо економічного і соціального розвитку суб'єкта господарювання;
- дати знання про склад планових показників і методики їх розрахунку.

3.3. Компетентності:

Загальні компетентності:

ЗК01 Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

ЗК03 Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;

ЗК04 Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;

ЗК07 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

(Спеціальні) фахові компетентності:

СК01 Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів;

СК02 Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;

СК04 Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації;

СК07 Здатність розробляти проєкти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість;

СК09 Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

3.4. Програмні результати навчання:

PH01 Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;

PH02 Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення;

PH04 Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї;

PH05 Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.

4. Формат і обсяг курсу

Формат курсу

Очний/заочний. Навчальний матеріал дисципліни структурований за тематичним принципом і є логічно завершеним, відносно самостійним, засвоєння якого передбачає проведення самостійної роботи. В процесі вивчення курсу здобувачі вищої освіти також повинні брати активну участь в обговоренні дискусійних питань, вирішувати індивідуально та у групі ситуаційні завдання.

Обсяг

дисципліни:

3,5 кредитів / 105 академічних годин, з яких: лекцій 24 години, практичних 24 години, самостійної роботи 57 години.

Форми навчання

лекції, практичні заняття, самостійна робота (в тому числі виконання здобувачами освіти індивідуальних завдань).

5. Тематика та зміст курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
Тема 1. Бізнес – план в ринковій системі	13	3	3	-	-	7
Тема 2. Підготовчий етап розробки бізнес плану	13	3	3	-	-	7
Тема 3. Послідовність процесу бізнес планування	13	3	3	-	-	7
Тема 4. Фактори дослідження зовнішньої середовища і розробка маркетингову плану	13	3	3	-	-	7
Тема 5. Фактори дослідження внутрішньої середовища та розробка виробничого плану	13	3	3	-	-	7
Тема 6. Розробка організаційного плану	13	3	3	-	-	7
Тема 7. Розробка стратегії фінансування і фінансового плану	13	3	3	-	-	7
Тема 8. Експертна оцінка бізнес – проекту	14	3	3	-	-	8

Усього годин	105	24	24	-	-	57
--------------	-----	----	----	---	---	----

6. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Бізнес – план в ринковій системі

Необхідність бізнес-планування. Чим відрізняється бізнес-план від статуту проекту? Переваги і недоліки використання бізнес-плану. Характеристики бізнес-планування старт-ап проектів? Ділова гра «Розгадай загадку бізнесу», командна робота.

Тема 2. Підготовчий етап розробки бізнес плану

Що таке бізнес-ідея і що призводить до її розробки. Мета розвитку програми діяльності фірми та вимоги до майбутніх цілей. Фактори прямого і непрямого впливу. Сильні і слабкі сторони майбутнього бізнес-проекту з можливостями і погрозами зовнішнього середовища при використанні методології SWOT -аналізу. Ділова гра «Бізнес модель CANVAS», командна робота

Тема 3. Послідовність процесу бізнес планування

Процес стратегічного планування при виборі альтернатив для розвитку компанії. Структура та логіка розвитку бізнес-проекту в окремій галузі бізнесу. Модерація «Концепція бізнесу». Основний тренінг «Перший капітал – перші кроки».

Тема 4. Фактори дослідження зовнішньої середовища і розробка маркетингового плану

Значення і необхідність гарного маркетингового плану. Ключові компоненти маркетингового плану і його деталі. Тренінг «Перший капітал – глобальне значення» (Розробка маркетингового плану), командна робота.

Тема 5. Фактори дослідження внутрішньої середовища та розробка виробничого плану

Внутрішні ресурси, які підприємець повинен проаналізувати. Які критерії використовує підприємець, щоб вибрати постачальників? Призначення технологічного процесу. Тренінг «Перший капітал – глобальне значення» (розробка виробничого плану), командна робота.

Тема 6. Розробка організаційного плану

Необхідність включення в бізнес-план розділу Організаційний план. Які пункти повинні бути включені до підрозділу бізнес-плану, команда внутрішнього управління? Чи всі підрозділи Організаційного плану необхідні для малого бізнесу? Обґрунтувати точку зору. Тренінг «Перший капітал – глобальне значення» (розробка організаційного плану), командна робота.

Тема 7. Розробка стратегії фінансування і фінансового плану

Основні складові фінансового плану. Ризики, спосіб обчислення порога рентабельності бізнес-проекту. Тренінг «Перший капітал – глобальне значення» (розробка фінансового плану), командна робота.

Тема 8. Експертна оцінка бізнес – проекту

Концепція і термінологія аналізу бізнес-плану. Спектр завдань, пов'язаних з проведенням ретельної оцінки та аналізу. Важливість аналізу і

оцінювання в рамках проекту. Ділова гра «Суворий суддя». Презентація проекту, розробленою групою.

7. Завдання для самостійного опрацювання

З метою закріплення отриманих практичних навиків, здобувачі освіти виконують індивідуальні завдання, які отримують в кінці лекційного заняття. Завдання для самостійного опрацювання відображені у електронному освітньому середовищі «Віртуальний університет». Перевірка правильності виконання завдань проводиться на наступному практичному занятті.

8. Методи навчання

Основними формами навчальних аудиторних занять є лекції, практичні заняття, консультації.

Під час лекційних годин використовується наступні методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

розповідь – оповідна, описова форма розкриття навчального матеріалу;
пояснення – для розкриття сутності певного методу, моделі, процесу;
бесіда – для закріплення за допомогою діалогу нового матеріалу, термінології, понять;

ілюстрація – для розкриття методів, моделей і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки, слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint).

Під час практичних занять використовуються:

індивідуальна робота при виконанні тестових, практичних завдань;
метод дискусій;

при обговоренні проблемних питань робота в малих групах;

При наданні консультацій використовуються словесний та дискусійний методи.

9. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Ноутбук, мультимедійний проектор, інтерактивна дошка, відомча операційна система «Ubuntu*Pack 20.04» ТОВ «УАЛІНУКС», компоненти програмного забезпечення: MS Office 365 «Teams PowerPoint, Word, Excel», Miro, Notion, Trello, Asana, Figma, Xmindmanager, навчальна інтернет-платформа «Віртуальний університет» (створена на базі системи електронного навчання Moodle), соціальні мережі.

10. Критерії оцінювання

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ЛДУ БЖД» https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/polozhennya_pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu_2023.pdf та «Положення про порядок та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЛДУ БЖД» <http://surl.li/gtdok>.

Поточний контроль

Поточний контроль проводиться у формі тестування та виконання завдань, що виносяться на практичне заняття. Оцінювання результатів поточного контролю здійснюється за національною (чотирибальною) шкалою. Результати

поточного контролю (поточна успішність) враховуються викладачем при виставленні підсумкової оцінки за диференційований залік.	
Вид робіт	Формат проведення та критерії оцінювання
Тестові завдання	Курсом передбачено проходження тестових завдань що виконуються по завершенні вивчення теми. Критерії оцінювання тестів наведені у електронному курсі «Віртуального університету». За успішне виконання тестових завдань сумарно можна отримати до 10 балів.
Контрольна робота	Курсом передбачено виконання та захист контрольної роботи. Типові завдання та критерії оцінювання наведені у електронному курсі «Віртуального університету». За виконання контрольної роботи можна отримати до 10 балів
Робота на практичному занятті; самостійна робота	Оцінювання здійснюється за національною (чотирибальною) шкалою, відповідно до Додатку Б «Положення про порядок та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЛДУ БЖД». За роботу на практичних заняттях протягом семестру можна отримати до 10 балів.
Підсумковий контроль	
<p>Семестровий контроль проводиться у формі диференційованого заліку. Допуск до семестрового контролю здійснюється за умови виконання контрольної роботи та успішно (оцінка «3» та більше) пройденими підсумковими тестами в середовищі «Віртуальний університет». Диференційований залік (максимально 50 балів) складається із двох компонентів: тестування у електронному освітньому середовищі «Віртуальний університет» (максимум 30 балів) та письмового виконання двох теоретичних, аналітичних та практичних питань, яке оцінюється по 10 балів.</p> <p>Критерії оцінювання письмових відповідей:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 10 балів – дана повна правильна відповідь на підставі вивчення теорій, концепцій, методів, моделей, ідей тощо; матеріал усвідомлено, викладено в певній логічній послідовності, літературною мовою; відповідь самостійна, допустимі 1-2 несуттєві помилки (це помилки, при яких відповідь є правильною, але помилки представлені у вигляді некоректних висловлювань). – 6-9 балів – дана правильна відповідь на підставі вивчення теорій, концепцій, методів, моделей, ідей тощо; матеріал усвідомлено, викладено в певній логічній послідовності, літературною мовою; Допустимі 2-3 несуттєві помилки, або деяка неповнота відповіді, неточність у викладенні матеріалу. Питання практичної значимості виконані правильно, без суттєвих помилок, зроблені висновки. Допускається неповнота прикладів практичної значимості, але зроблений висновок є обов'язковим. – 1-5 бали – навчальний матеріал в основному викладений повно, але при цьому допущені 1-2 грубі помилки; відповідь неповна, хоча і відзначається необхідною глибиною, побудована незв'язно. При розв'язуванні задач 	

допущено не більше, ніж одну суттєву помилку, неповне тлумачення з деякими неточностями.

– 0 балів – жодної вірної відповіді.

Тестові завдання: 1 бал – завдання виконано, 0 балів – завдання не виконано.

Підсумкова семестрова оцінка обчислюється як сума балів поточного та підсумкового контролю за 100-бальною шкалою і переводяться в національну (чотирибальну) шкалу (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”, для заліків – “зараховано”, “не зараховано”).

Підсумкові оцінки виставляються та вносяться до залікової відомості здобувача в національній, 100-бальній шкалі та шкалі ЄКТС відповідно до співвідношень, поданих у наступній таблиці.

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
91 – 100	A	відмінно	зараховано
81-90	B	добре	
71-80	C		
61-70	D	задовільно	
51-60	E		
36-50	FX		незадовільно
0-35	F		

11. Політика курсу

Виконання навчальних завдань і робота в курсі має відповідати вимогам «Кодексу академічної доброчесності та корпоративної культури ЛДУ БЖД» https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/nakazy/kodeks_akademichnoyi_dobro_chesnosti_ta_korpo.pdf

Академічні очікування від здобувачів – своєчасне виконання завдань, передбачених силабусом дисципліни; обов’язкове відвідування і виконання практичних занять та завдань самостійної роботи.

Політика щодо термінів виконання завдань та ліквідації академічної заборгованості: терміни виконання завдань вказуються у електронному курсі «Віртуального університету». Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Відпрацювання академічної заборгованості з дисципліни можливо до дня проведення підсумкового контролю (відповідно до розкладу).

Недопущені до підсумкового контролю здобувачі освіти здійснюють перездачу в терміни, відведені для усунення академічної заборгованості у два етапи:

- заборгованість із поточного контролю;
- заборгованість із підсумкового контролю.

Ліквідація заборгованості поточного контролю відбувається шляхом проходження тестових завдань та виконання контрольної роботи згідно із тематичним планом курсу. Ліквідація заборгованості з підсумкового контролю організовується в форматі перездачі диференційованого заліку.

Дотримання принципів академічної доброчесності: роботи (завдання) виконуються здобувачами самостійно, ідеї та ініціативи інших авторів використовуються лише при належно оформленому цитуванні.

Поведінка в аудиторії – неприпустимо запізнення та користування телефоном на заняттях, за винятком виконання громіздких обчислень та використанні додаткових програм в освітніх цілях; повага до думки інших колег; дотримання норм культури мовлення та ін.

12.Рекомендована література

12.1. Основна:

1. Варналій З. С. Бізнес-планування підприємницької діяльності : навч. посіб. / З. С. Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р. Білик. Чернівці : Технодрук, 2019. 264 с.
2. Македон В. В. Бізнес-планування : навч. посіб. / В. В. Македон. [2-ге вид., перероб. і доп.]. К.: ЦНЛ, 2018. 236 с.
3. Козловський В. О. Бізнес-планування : навч. посіб. / В. О. Козловський, О. Й. Лесько. [2-ге вид., перероб. і доп.]. Вінниця : вид-во ВНТУ, 2016. 190 с.
4. Кучеренко В. Р. Бізнес-планування підприємства : навч. посіб. / В. Р. Кучеренко, В. А. Карпов. [2-ге вид., перероб. і доп.]. К.: Знання, 2016. 423 с.
5. Должанський З. І. Бізнес-план: технологія розробки : навч. посіб. / З. І. Должанський, Т. О. Загорна. К. : ЦУЛ, 2019. 384 с.

12.2. Допоміжна література:

6. Бурик А.Ф. Планування діяльності підприємства : навч. посіб. / А.Ф. Бурик. К. : ЦУЛ, 2018. 260 с.
7. Васильців Т. Г. Теоретико-методичні засади удосконалення бізнес-планування реалізації стратегії конкурентоспроможності підприємств на внутрішньому ринку України / Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак // Підприємництво та інновації. 2017. Вип. 3. С. 14-20.
8. Васильців Т. Г. Економічні аспекти диверсифікації підприємства з використанням інноваційних інвестицій / Т. Г. Васильців, Т. А. Городня, Р. Л. Лупак // Інтелект ХХІ. 2017. Вип. 1. С. 52-57.
9. Куцик В. І. Моделювання конкурентних позицій підприємств реального сектора економіки на внутрішньому ринку / В. І. Куцик, Р. Л. Лупак // Бізнес Інформ. 2017. № 12. С. 244-249.
10. Механізми та функціонально-структурні інструменти забезпечення конкурентоспроможності національної економіки в умовах сучасних загроз

економічної безпеки : монографія / за ред. Васильціва Т. Г., Лупака Р. Л.
Львів : Вид-во ННВК «АТБ», 2019. 552 с.

11. Педько А. Б. Основи підприємництва і бізнес культури : навч. посіб. /
А. Б. Педько. К. : ЦУЛ, 2019. 168 с.

12.3. Інформаційні ресурси:

1. Віртуальний університет ЛДУ БЖД [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://virt.ldubgd.edu.ua/>
2. Національна бібліотека України ім. В. Вернадського НАН України: <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Львівська наукова бібліотека ім. Стефаника НАН України. – м. Львів, вул. Стефаника, 2. Тел.: 274-43-72 <http://www.lsl.lviv.ua>
4. Державна служба статистики України: <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Статистична служба Європейської комісії (Євростат): www.europa.eu.int
6. Актуальні проблеми економіки: <http://eco-science.net/Arhive.html>
7. Ефективна економіка: www.economy.nayka.com.ua
8. Економіка, фінанси, право: efp.in.ua/arhiv-nomeriv

Розглянуто на засіданні кафедри права та менеджменту у сфері цивільного захисту, протокол від « 29 » 08 2023 р. № 1

РОЗРОБНИК

Доцент кафедри права та менеджменту
у сфері цивільного захисту
кандидат технічних наук, доцент

Павлина ДУБИНЕЦЬКА
« 29 » 08 2023 р.

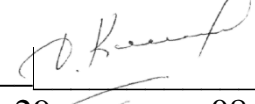
ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник кафедри права та
менеджменту у сфері цивільного
захисту

кандидат юридичних наук,
доцент

Андрій САМІЛО
« 29 » 08 2023 р.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Управління
проектами» другого (магістерського)
рівня вищої освіти
кандидат технічних наук, доцент
кафедри права та менеджменту у сфері
цивільного захисту

Дмитро КОБИЛКІН
« 29 » 08 2023 р.

ПОГОДЖЕНО

Заступник начальника ННІ П та ТБ
кандидат технічних наук, доцент

Іван ПАСНАК
« 29 » 08 2023 р.

Актуалізовано:

Дата перегляду / внесення змін до силабуса			
Підпис			
Ім'я, прізвище викладача			

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ